ובלה קידושין אלה בייחוד בלבד קונה אותה ומותרת לו אבל ההדיום אסור בפילגש אלא באמה שבריה בלבד אחר ייעוד עד כאן לשוני. והרמב"ן בחשובה כתב דפי לגש מותרת להדיום שהרי דוד נשא אותה ולא החבר בכתוב ולא בנמרא הפרש בין מלך להדיום ומלינו גדולי ישראל נושאים אותה שנאמר וטיפה פילגש כלב ילדה וכו' וגדשון

שופם ישרחל שדיבר בו השם כחיב כו ופילנשו חשר בשכם ילדה לו ופילגם בגבעה חילו היתה אסורה עליו לא אמר הכחוב ויקם אישה וילך וכתיב ויאמר אבי הנערה אל חתנו וגם הוא היה מתכיים כזמתו ועוד האריך כדבר ואין מכל אלה תשובה על דבינו דאיכא למימר דהנך פלגשים היו אמה העבריה אחר ייעוד. ודע שראיתי להרמב"ן שכתב בחשובה המכרת לעיל וז"ל וגם דברי הרמב"ם חינם לחסור פילגם ולהחירה לחלך אלא כך אחר וכל הבועל חשה לשם זכות לוקה תפני שבעל קדשה ולשם זמת היינו שפוגע כה וכעלה ולא יחדה לעלתו לשם פילגשות דהיינו קדשה ולא אמר כל הטעל בלח קידושין לוקה וכן בהלכות מלכים כשהזכיר פילגשים במלך לא הזכיר כלל שהוא היתר מיוחד לו עד כאן לשונו . ויש לחמוק איך העביר עיניו מת"ם אבל הדיום אסור בפילגם ום' ושמא היה זה חסר בספר פבידו . ואם היום בהרמב"ן סובר שפילגש מותרת להדיום כתב בשף חותה חשובה לשואל ואפה במקומך חזהירם מן הפילנש שאם ידעו ההיתר יזנו ויפרולו ויבואו עליהו

: נכדותן ויש נשים אחרות שהן אסורות מפי הקבלה וחיסורן מדברי סופרים. קשיח לי שלשון קבלה נופל על דבר מקובל מפי משה רבינו ע"ה או נלמד מי"ג מדות ומאהר באיסור שניות הוא מגזירת חכמים כדאיתא בפרק שני דיבמות (דף כ"ח) לח ילדק לומר בהן לשון קבלה :

וע לרבינו ז"ל ממה שאמרו בהרבה מקומות חזקה אין אדם עושה בעילתו בעילת ת ואם לא היחה הפנויה שאינה מופקרת באיסור מן התורה לא היו שותכין על קה זו דאיסורא דרבנן כולהו אינשי לא זהירי ביה ועוד מדקאמר כ' אלעזר פנוי וא על הפנויה שלא לשום איכות ששאה זונה פירוש ונפשלה מן הכהונה ואמ"נ דלא ימה לן כוותיה דרבי הלעזר מכל מקום

זמע דאיסור לאו איכא דאי מן התורה היה תר היכי אמר רבי אלעזר דמקריא זונה. פפר לומר שכתוב זה הוא כדברי המתרגם את חוסרם לפפחה והבח על החפה שלח ם הישות עובר בעשה דרחתנת חתר כי יקח ם אשה ובעלה והיתה לו לאשה כשירלה לבא יה יהיה בחישות . ומכל מקום דע שחף עת רבינו אין בכלל לאו זה העובדת כו"ם פירום מכר בכתוב בבנות ישראל ומבואר בגמרא ונחבאר בדברו רבינו פרק שנים זר מהלכות איסורי ביאה אל מתמה היאך זיה היפראלית ביאתה בזנות בלאו והעובדת ם מדברי כופרים לפי שחיכור העריות א בגזירה ודבר שאין לו מעם בכל פרמין חראה שאם חמותו היא בסקילה ואם ו מדברי סופרים בלבד ונדות היא בישראלים החורה בכרת ובעובדת כו"ם אין נדות אלא מדברי סופרים. והולרכתי לכתוב זה ני בראיתי ה"ר משה הכהן ז"ל שהבין ברי רבינו שאף העובדת כו"ם בכלל לאו והקשה עליו ממה שאמר במסכת עבודה .. ה ור נתבאר פרק י"ב מהלכות היסורי ביאה מה שרבינו סובר בזה:

כל שחסר ביחתו בחורה וכו'. זה מפורש בהרבה מקומות:

ויש נשים אחרות וכו'. כל אלו הנפים שזכר רבינו מפורשות ביבמות בפרק ד (דף כא) ובהלכות. ומ"ם רבינו שכלת כן חסורה לפי שחין לה הפסק לעולם מבוחר

לפיכך כל הבועל אשה לשם זנות בלא קידושין לוקה מן התורה לפי שבעל קדשה: 🦰 כל שאסר ביאתו כתורה וחייב על ביאתו כרת והם האמורות בפרשת אחרי מות הן הנקראות עריות וכל אחת : מהן נקראת ערוה כנון אם ואחות ובת וכיוצא בהן ו ויש נשים אחרות שהן אסורות מפי הקבלה אואיסורן מדברי סופרים יהן הנקראות שניות מפנ' שהן שניות לעריות וכל אחת מהן נקראת שנייה. ועשרים (א) נשים הן ואלו הן : א) אם אמו וזו אין לה הפסק אלא אפילו אם אם אם אמו עד מעלה מעלה אסורה: ב) אם אבי אמו בלבד: ג) אם אביו וזו אין לה הפסק אלא אפילו אם אם אביו עד למעלה אסורה: ד) אם אבי אביו בלבד: ה) אשת אבי אביו וזו אין לה הפסק אפילו אשת יעקב אבינו אסורה על אחד ממנו: ו) אשת (י) אבי אמו בלבד: ז) אשת אחי האב מן האם: ח) אשת אחי האם בין מן האם בין מן יהאב: מ) כלת בנו וזו אין לה (י) הפסק אפילו כלת בן בן בן בנו עד סוף כל העולם אסורה עד שתהיה אשת אחד ממנו שנייה על יעקב אבינו: י) כלת בתו בלבד: יא) בת * בת בנו בלבד:

א טור אה"ע סיתן טו וסתג מייתי להו בנאוין קי : ב סת"ג כחב בזו אין לה הפסק ע"ב :

. אבל מה שכתב וכת כן כנו כלבד דתשמע דים לה הפסק הוא בעיא דלא איפשיעא שם לפי דעתו ז"ל ששם (דף כב) שנינו חני רבי חייא שלישי שבכנו ושבכתו ושכבן אשתו

לחם משנה

בנו וכת כן כנו ושבכתו ג"כ לשנים כת כת כתו וכת כן כתו ושכחתיו לפנים ושכחתותו לשנים הרי כאן עשרה ושמונה דברייתא המזכר הרי כאן י"ח עוד הוסיף שנים אחרות שהם אם אבי אמו ואם אבי אביו אפ"פ שלא מנאן בנמרא מפני שמנאן בירושלמי כדברי ההנהה ויש כאן דקדוקים רבים . ובנמרא דידן משמע דלא סבירא להו להנהו חרי דאמרו שם (דף כא:) גבי פלוגחא אשת [אהי] אבי אביו ואחות אבי אביו א"ל רב הלל לרב אשי לדידי חזיא לי שניות מר בריה דרבינא וכתיבן שית סרי לאיסורא מאי לאו תמני דמתניתין ושית דרבי חיים והנך תרתי הם שית סרי וכו' וחמרו שם בנמרם במסקנם דלמו מר ברים דרבינה חחים עלים והשחה אי היחה דס"ל לנמרה דידן הנהו חרי דירושלמי אמאי קאמר דלא חתים עליה הא הנהו חרי דירושלמי ואינך שית סרי הויין אלא ודאי דלית ליה לגמרא דידן הני חרי ואם כן הוה ליה לרבינו ז"ל למיפסק כגמרא דידן וכמו שעשה (בחש) [בחשת] חמיו דפסק דמותרת אע"ג דאשרוה בירושל' משום דבגמרתנו משמע איפכא וכדכתב ה"ה ז"ל . ונראה דכיוו דמנא רבינו ז"ל דברי רבינא דמנה שית סרי מסכימים עם דברי הנמרא ירושלמית אע"ג דרב אשי אמר לאו מר בריה דרבינא החים עליה ולא סבירא ליה מכל מקום לסק כדברי הירושלמי כיון דאשכח דרבינא בגמרת דידן משכים עמו . עוד יש לדקדק בדברי רבינו ז"ל דכי היכי דהילק שלישי שבבנו ושבבחו לשנים וכן רבישי דבחמותו ושבחמיו כ"א לשנים כן היה לו לחלק שלישי שבבן משחו ושבבת משחו כ"ח לשנים ולעשות משניות דרבי חיים י"ב בחופן שיפלה מניינם לכ"ב ולחשוב כת כת כת אשתו ובת בן כת אשתו כת כן כן אשתו ובת כת כן אשתו וכדהקשה זה הרב ב"י ז"ל והניח הדבר בל"ע. ולי נראה לחרן דבבנו ובבהו חילק כל אחד לבנים משום דכל חדת מינה הוא רבותה לומר דהין לו הפסק דחמו גרע מכלת בן בן בנו וכמו שהקשה הרמב"ן ז"ל לכך הולרך לפרפן כי היכי דלח נלמוד מכלת בן בן בנו וכ"ת חי תשום כא חינח בשלישי דבבנו שחילק לשנים בשלישי שבבתו מאי רבותא איכא למימר דהא כלת בן בתו חינה חסורה . ו"ל דמ"מ הפ"ה סברת הות דכבתו חין להם הפסק דלת גרע מכלח בן בן בנו וכ"נ מדברי הר"נ ז"ל בפירוש ההלכוח . וכמו שלמרו בירושלמי חברהם אשור בכל נשי ישראל שרה אשורה בכל אנשי ישראל ולכך הוצרך רבינו ז"ל לפרש כל ההלוקות כי היכי דלה נלמוד שום החד מהם מכלת כן בן בנו . ומה בהילק חמיו והמותו לשנים יש ליתן מעם גם כן דאם אם חתיו ואם אם חתותו הולרך להזכירן תשום דלא כלמוד

מגדל עוז

בל שאסר ביאחו עד וכיולא כהס. ריש מסכה כריחוה: ויש נשים אחרות עד איסורי לאוין. פ"כ

יחוד הפנויה נשחן ולכך לח גרשן וכמו שמבוחר שם חלח חי חמרת חיכה עשה ה"כ הוחרו הפילגשים אלא ודאי דאיסור דאורייחא ליכא . ונגד זה הביא הראיות דעל פי דסת חיכה היסורת מן התורה וכיון שכן הגירסת הים פילגשים קידושין בלח כתובה ר הכי קחמר דחפילו נחמר דהנירשה היה כדברי רבינו ז"ל דפילנשים קידושין בלה בה יש לפרש הכחוב כדברי המהרגם וחין כאן סיוע דהבא עליה עובר בעשה ואיכא ורא מן החורה וזהו אומרו ואפשר ולא חזר לדעת הראב"ד ז"ל משום דע"כ נדחה זמו בנמרם. עוד כסב ה"ה ז"ל פירוש ונפסלה מן הכהונה, רסיימו היא משום דרבי זר בא לפרש הזונה האמורה בחורה וקאמר דהיא פשולה מן המורה דה"ק רשא יתת בפרק הבת על יבתחו (דף ס"ת:) זונה כשתה וכו' משתע דלפרש זונה דקרת זי תבל חון רחייתו משום פשול דרכנן חין לפוסלה מן הכהונה דהת נחין הצח על ישראל פסול דרבון הוא דנתין מן החורה מותר לדעת רבינו וכתב רבינו ז"ל בפרק ה עבר מהלכות איסורי ביאה דעשאה זונה אלא ודאי שאני המס דלא עשאה זונה אלא מדרבנן. אבל הכא הוי פסול מן התורה כדפרישית :

כך כל הבועל אשה וכו'. בסנהדרין פרק כ"ג (דף כא) אמרו דדוד גזר על היחוד ועל הפנויה והקשו יחוד דאורייתא הוא דאמר רבי יותן משום רבי שמעון וכו' וכו' . ולדעת רבינו ז"ל קלת קבה דלתה הקשה מיחוד שהוא רמז מן התורה היה הקשות מפנויה שהוא ברור בתורה לאו דלא תהיה קדשה . ונראה לתרן דאין הכי נמי אלא שרלה להקשות ליתוד שהוא דבור ראשון:

ש נשים אחרות וכו'. הקשה הרב ב"י דהיכי קאחר מפי הקבלה כיון דאינו אלא משום גזירה דעריות. ונרחה דמשום דחתרו בנמרת בפרק כילד (דף כח) רמז ם מן החורה מנין שנחמר כי אם כל החושבות [האל וכו' האל] קשוח מכלל "דאיכא ז. עוד אמרו שם דשלמה גזר עליהם ומשום הא אפשר דקראם רבינו ז"ל דברי קבלה: הנקראות שניות וכו' . שם אמרו בברייתא מה הם שניות אם אמו ואם אבין ואשת אביו ואשת אבי אמו ואשת אחי האב מן האש ואשת אחי האש מן האב וכלת בנו בתו וכו' הרי כאן שתנה. עוד שם (דף כב) חני דבי רבי חיים שלישי שבבנו ושבבתו ן אשתו לשכבת אשתו שנייה רביעית שבחמיו ושבחמותו שנייה ע"כ. ואלו הששה כרו בברייתא דרבי חייא פשאן רבינו ז"ל עשרה שחילק שלישי שבבנו לשנים בת בת

הנהות מיימוניות

הנה לא סנה אשת אחי אכי אביו ואחות אבי אביו כאמימר (יבמות כ׳א) האכשר [

] הנה לא סנה אשת אחי אכי אביו ואחות אבי אביו ואחות אבי אביו האסיפר (יבסות כ'א) ראכשר בהו וכן פרח וכן שראח וכן סשפע דאית ליח לרב אשי דקאפר השתא

בהו וכן פרח וכן שאלים ול אליסור לרב אחי וכן משפע דאית ליח לרב אשי דקאפר השתא

דרכתב לאיסורא לאי כר בריה דרבינא חתים עליה ולדי נראה דאין הלכה כאסיפר

א דהלסידא לא כותי לקסן בפרק החזלץ והדר ספרש אליבא דאסיפר ופוד דקאפר הרם אולים משום חולץ וקסבר גודו שניות בחלוצה ואין התלמוד רוצה לפשום בעיא

מחוך דברי אסיפר סשטע דאין הלכה כפיות ותיס: [3] זערי סוסיף אף אשת אבי אם אבל ראבי"ה כתב דלית הילכתא כועירי וא"כ אין לת הפסק ע"כ: [3] נרסי אודי אשת חסיי אשרה מפני פראית העין אין תיסר תורה הרי דוד נשא רצפה בת איה שנאםר ואתנה לך את בת ארוניך ואת תחים בצוח היל שנה אודי ביות בחלוצה בבית אחר אסורין לינשא ספני פראית העין אתא עובדא קוסי רי תניא בדיה בריה באבר האודין מוכחת דלא חיישינן לפראית העין נבי ביות העין הוא אשת חסיו ואפסדיה ר"ת לסעודתיה תוספות ודעת רבינו בריה ביות המיר שלא הזכיר שים אימר האום תחיו וביות מוכים אורכי ביות האון בס"פ שוח מלחסה (סוסה מינ) ומעשה היה בפרובינציא באחר שהיה מכו סכות ויינו מונג לישא אשת חסיו ואפסדיה ר"ת לסעודתיה תוספות היים ביות בריה בלוח היינו שלא הזכיר שים אימר האשת חתיו ורשו מורים מינו מונה לישא אשת חסיו ואפסדיה ר"ת לסעודתיה תחיו ורשו מרכים בריה בלוח היינו בתלסוד בידו שלא הזכיר שים אימר האשת חתיו ורשו מורים מירים ביות בהלחם ביות החייו ורשות מורים אימר האשת חתיו ורשות מורים ביות היינו בריה שלא הזכיר שים אימר האשת חתיו ורשות מורים מידו מורים ביות היינות ביות השתות היינות הי